

Aastaaruanne 2014

Tamsalu raamatukogu Elanike arv 3347

1. Põhilised tegevussuunad

2014. aasta oli nagu iga teine aasta, kusjuures keskenduti traditsioonilistele üritustele nagu Tamsalu päev, raamatukogupäevad, kui ka Siberisse küüditatute kokkusaamine raamatukogus.

Huvitavamate näituste ja väljapanekutega püüdsime rikastada lugejate silmaringi ning muuta nende lugemisharjumusi, et ei loetaks ainult ajaviitekirjandust, vaid ka teabekirjandust.

Tamsalus on sport väga tähtis valdkond, nii koolid, lasteaiaid kui ka Tamsalu Spordikompleks tähistasid liikumisaastat oma üritustega, siis meie raamatukogu tutvustas Säase lasteaia ühele rühmale sporditeemat puudutavaid lasteraamatuid.

Loomulikult arvestame oma töös erinevatest arengukavadest tulenevate ülesannetega, nii Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga 2011-2015, kui ka Kultuuriministeeriumi strateegilise arengukavaga 2014-2017.

Laste lugemine on madalseisus võrreldes endiste aegadea. Kultuuriministeeriumi arengukavas on omamaise laste- ja noortekirjanduse arendamine ja noore lugeja kasvatamine, millest ka meie püüame oma töös lähtuda. Laste lugemisharjumuse kujundamine peab algama varajases eas, siis meie põhiline sihtgrupp ongi lasteaialapsed ning algklasside õpilased.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogu tegevust reguleerivad dokumendid ja nõukogud

Raamatukogu põhimäärus ja kasutamise eeskiri on internetis kättesaadavad aadressilt <https://www.riigiteataja.ee/akt/1027341>

Raamatukogu nõukogu moodustatud ei ole. Tamsalu Volikogu kultuuri- ja spordikomisjon tegeleb valla raamatukogude, kultuurimaja, spordihoone ja paemuuseumi töö koordineerimisega. Eelmisel aastal koostati põhjalik analüüs, mis ilmus Tamsalu Ajalehes (dets. 2014). Samas puudutati Tamsalu Kultuurimaja teemat Maalehes (15.jaan. 2015) ja Virumaa Teatajas (15.jaan.2015)

Tamsalu Kultuurimaja näol on tegemist liiga suure ja kuluka rajatisega ning selle omamine ja ülalpidamine ei ole pikemas perspektiivis vallale jõukohane.

Raamatukogu tegevust ja edasist käekäiku valla arengukavas kajastatud ei ole.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.13	Seisuga 31.12.14	Muutus %
Eelarve kokku	26.331	24.214	- 8,74
Personalikulu	10.954	10.069	- 8,78
Komplekteerimiskulu	7.805	7.999	+ 2,42
sh OV-lt	2.867	2.537	- 0,03
sh riigilt	4.938	5.462	+ 9,59
Infotehnoloogiakulud	0.287	0.505	+ 4,31

Projektid, toetused (Kellelt saadud ?)	Periood	Summa

Projekte ja toetusi me ei taotlenud.

2.3 Struktuur

Raamatukogu struktuuris muutusi ei toimunud. Üldises töökorralduses toimus muutus raamatukogu lahtioleku aegades. Alates jaanuarikuust oli raamatukogu esmaspäeviti suletud ja lahti vaid viiel päeval nädalas. Seoses lasteosakonna töötaja tagasitulekuga kevadel 2014.a. sai taastada endised tööajad.

2.4 Personali juhtimine ja areng

Personali korralduses ja koosseisus muutusi ei olnud.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest 2014

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv(koolituse pikkus)	Raamatukogu-hoidjate arv, kes osalesid täienduskoolituse	Koolituseks kulutatud
Tamsalu	7	20	1	124.00

Koolituse teema	Korraldaja	Osavõtjate arv
1.Elutuba ehk kujundusnippe raamatukogus	LVKRRK	1
2.Uuemaid tõlkeid hispaania kirjandusest	LVKRRK	1
3.Õppereis Läti raamatukogudesse	LVKRRK	1
4.Paberi ja trükikunsti ajaloost, raamatute säilitamisest ja restaureerimisest	LVKRRK	1
5.Vaimujutud trükises ja rahvapärimeses	LVKRRK	1
6.Metsiku raamatukogu ja perekond Pruulid	LVKRRK	1
7.ID-kaart, Mobiil-ID ja e-riik	LVKRRK	1

Koolitusreis Läti raamatukogudesse, Euroopa Liidu teemaline õppereis Tallinnasse ning koolituspäev Rägaveres, need kõik olid huvitavad ja muljeterohked.

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

2014.a. Avalikke esinemisi ei olnud.

2.4.3 Erialahariduse omandamine

Erialahariduse omandamist meie töötajate seas ei toimunud.

2.4.4 Töötajate tunnustamine

Töötajate tunnustamist ei olnud.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

2.5.1 Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

Raamatukogu asub kultuurimajaga ühes hoones ning otstarbekas on ruume remontida koos kultuurimajaga. Hoone saab sellel aastal juba 35 aastaseks ning on halvas ehitustehnilises seisukorras. Pisiremont ja mõningate ruumide värskendamine üksi enam ei aita, vaja on suuremaid investeeringuid, et maja saaks remonditud. Soetasime esmakordselt raamatukokku tolmuimeja, talvel saime omanäolised esikupingid, suvel ammuoodatud pildiriputusüsteemi. Talvel sai ostetud uus vaip ja laelambid puhkeruumi.

Suuremat rõhku peaks pöörama lasteosakonnale, see ootab aastaid värskendamist.

Liikumispuudega inimesed meie raamatukogu kahjuks külastada ei saa.

2.6 Raamatukogu arendustegevused

Avalikus kasutuses AIP -s on kaks arvutit, mõlemad olid amortiseerunud, ühele sai muretsetud uus monitor, teise saime välja vahetada valla töökorras oleva arvuti vastu.

Ka töötajate arvutid vajasisid pisiremonti. Laenutusruumis oleval arvutil vahetati Windows Vista programm Windows 7 vastu ning lasteosakonnas oleval arvutil kondensaatorid.

Wifi kasutajaid on jäänud tunduvalt vähemaks, ka oli leviga tihti probleeme.

Pidevalt peab end kursis hoidma URRAMi uuendustega.

2.7 Raamatukogude koostöö

Töö koordineerimine ja koostöösuhted

Rahvusvahelisel ja riiklikul tasandil meil koostöösuhteid ei ole. Kõige tihedamad koostöösuhted on meil oma valla raamatukogudega, nimelt vahetame tööalast infot, jagame kogemusi, samuti tellime lugejatele kirjandust, juhul kui oma kogus pole vastavaid teavikuid.

Tamsalu Gümnaasium, Tamsalu Lasteaed, Säase Lasteaed - need on meie ammused koostööpartnerid. Samas Tamsalu Kultuurimaja ja Tamsalu Vallavalitsuse sotsiaalosakonnaga on suhted rohkem juhuslikumat laadi.

3. Kogud

3.1 Kogude komplekteerimisel jälgime eelkõige riigitoetuse sihipärast kasutamist.

Tellime enim autasustatud teoseid. Elulooraamatud ei paku paljudele lugejatele enam huvi

Ilukirjanduse osakaal on suurem ning eelistuseks oli osta eesti väärtkirjandust, sest inimesed loevadki meelsamini eesti autorite loomingut.

Uusi raamatuid saime 612, neist venekeelseid 62. Rahasumma oli 6462, sellest OV-lt 1000 eurot.

- annetusi oli 25, nende osakaal väike ning lugejad neist huvitatud ei ole.

- kogudest leiavad kasutamist rohkem ilukirjandus nii täiskasvanute, kui ka laste hulgas.

3.1.1 Raamatute komplekteerimisel arvestame lugejate nõudlusega, oma rahaliste võimalustega. E-raamatuid me muretsenud ei ole, ka puuduvad meil raamatukogus e - lugejad.

3.1.2 Perioodikat tellisime summas 1537 eurot, ajakirju 43, ajalehti 10, nende hulgas olid ka kultuuriajakirjad. Perioodikale eraldatud summa on aasta aastalt sama, seepärast vähendame ajakirjade nimetusi ja kasutame sooduspakkumisi.

Kultuuriajakirjandus on oluline valdkond, kuid selle tarbijaid on vähe.

3.1.3 Auvised on põhiliselt tulnud annetustena.

Katalooge ja arendusi meil ei ole.

4. Raamatukoguteenused

Raamatukogu kasutajad vajavad erinevaid teenuseid ning igaüks kasutab seda oma otstarbel, kes

laenutab raamatuid, kellele see on õppimise koht, mõnel jälle kokkusaamise koht, uudiste hankimise, ajaviitmise või interneti kasutamise koht.

Eriti on see muutunud lastele, mitte niivõrd raamatute laenutamise, kui just kooskäimise kohaks.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine (AIP – kasutamine)

2014. aastal kasutati internetipunkti 688 korral. Vajati internetti erineva teabe kättesaamiseks, näiteks sõiduplaanide vaatamiseks, e-koolis käimiseks, arvete maksmiseks pangas, sotsiaalmeedias suhtlemiseks, ametnike ja asutuste vastuvõtuaegade otsimiseks, tuludeklaratsioonide tegemiseks, koolitööde tegemiseks.

4.2 Raamatukogu kasutamine

Piirkonna elanikkond vananeb ja inimeste arv väheneb, seega ka raamatukogu lugejaskond on mõnevõrra vähenenud, võrreldes eelmise 2013. aastaga.

Raamatukogu	Lug.-d 2013	Lug.-d 2014	Muutus(+/-)	Külastused 2013	Külastused 2014	Muutus(+/-)	Virtuaalkülast. 2013	Virtuaalkülast. 2014	Muutus(+/-)
Tamsalu	695	662	- 33	9204	9537	+333	0	2178	

Laste arvelt suurenes külastuste arv, sest nemad kasutasid raamatukogu sagedamini, kuid laenutusi oli täiskasvanud lugejatel rohkem. Virtuaalkülastusi 2013. aastal ei olnud, siis puudus raamatukogul veel koduleht.

Raamatukogu	Laenutused 2013	Laenutused 2014	Muutus (+/-)
Tamsalu	22923	26205	+ 3282

Lugejate varustamisel meie raamatukogus puuduolevate raamatutega kasutasime RVL-i teenuseid. Eelkõige tellisime oma valla raamatukogudest ning kui seal ei leidunud vastavat raamatut, siis kasutasime Lääne-Virumaa Keskraamatukogu või maakonna mõne teise raamatukogu abi.

Koduteenindusega meie ise konkreetselt ei tegelenud, sest meil on selliseid lugejaid, kes ise viivad kirjandust, kas siis vanematele, naabritele või sugulastele ja tuttavatele.

E-teenuse arendus ja tutvustus

Lugejal on võimalik näha elektronkataloogist teaviku kohalolekut, reserveerida või vajaduse korral panna järjekorda.

Igapäevane tegevus on ka lugejate e-kirjadele vastamine. Lugejatel on võimalik näha meie raamatukogu uudiskirjanduse nimekirju.

4.3 Lasteteenindus

Raamatukogu on kujunenud kohalike kooliõpilaste kokkusaamise kohaks, kuid pakutavate teavikute ja teenuste vastu huvi puudub.

Raamatuid loevad lapsed kuni 4 klassini, sealhulgas rohkem tüdrukud. Teismelisi on raskem kirjanduse juurde meelitada, neil on konkreetsed soovid, loetakse reklaamitud või sõbra, tuttava soovitatud raamatuid.

Kohustuslik raamat peab olema võimalikult õhuke, kui ta seda ei ole, siis jäetakse tihti võtmata.

Raamatukogu roll lasteaialaste hulgas on märkimisväärne, sest sealt kasvab huvi raamatukogu ja raamatute vastu ning paljud algklasside lapsed on tulnud lugejateks just tänu nendele külastajatele.

Kui õpetajad toovad lapsi raamatukokku, kas siis teiste tundide või kirjandustundide arvelt, siis ka see aitab äratada lastes huvi. Tamsalu Gümnaasiumi 4 klass käis kirjandustunni ajal raamatukogus ning kuulas ülevaadet uutest raamatutest ning paljud õpilased laenutasidki just neid raamatuid.

Lastekogu on hästi komplekteeritud, arvestatud on erinevate sihtrühmadega.

Poiste lugemise probleemne olukord on ka meie raamatukogus olemas. Loetakse vaid kohustuslikke raamatuid, sest neid peab lugema ning krimkasid.

Kui ilmuks just poistele mõeldud raamatuid rohkem, siis arvatavasti loetakse ehk rohkemgi.

Noortele suunatud raamatud on popid ning kirjandusõpetajate huvi noorte kirjanduse vastu aitab suuresti kaasa, milliseid raamatuid tema soovitab lugeda.

Laste enda tööde (näiteks joonistused) eksponeerimine meeldib nii lastele kui nende vanematele.

Kahjuks jäi esmakordselt tegemata Nukitsa konkurs, seda just vähendatud tööjõu tõttu.

Raamatukogu	Lug-d 2013	Lug-d 2014	Muutus (+-)	Külast. 2013	Külast. 2014	Muutus (+-)	Laenut. 2013	Laenut. 2014	Muutus (+-)
Tamsalu	210	204	- 6	2416	2760	+344	1191	1917	+726

4.4 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tamsalu raamatukogu	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	0	0	0

Tamsalu raamatukogu	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Teenused teistele asutustele	0	0

4.5 Raamatukogu kultuurikeskusena

Kohalikus kultuurielus on raamatukogul täita üsna suur roll, just noorte lugejate raamatukokku meelitamisel, et neis õhutada ja äratada huvi just kirjanduse vastu.

Korraldati mitmesuguseid üritusi, nii suulisi lastele kui täiskasvanutele, näiteks taimede tundmisest, erinevatest tähtpäevadest, karudest ja karuraamatutest, joonistati ja värviti kindaid ja sokke, nuputati mõistatusi, kuid ka eksponeeriti käsitöömeistrite loomingut, huvitavaid postkaarte, fotokogusid, vanaaegseid jõulukaunistusi.

Suuremat huvi tunti sõrmkübarate näituse vastu, kollektsiooni omanik on kohalik lugeja. Samuti pakkus koomiksinäitus FINEST Soome Instituudist külastajatele vaatamisrõõmu.

Ka kohtumine Juku-Kalle Raidi ja Hardo Aasmäega oli muljeterikas ning tõi kohale inimesi, kes polnud kunagi meie raamatukogu külastanud.

Raamatunäitustelt - ja väljapanekutel laenutatakse agaralt raamatuid, eriti võtavad sealt kirjandust täiskasvanud lugejad. Toome välja mõned huvitavamad raamatunäitused ja väljapanekud:

Elu parim teekond algab esimesest sammust	mai
Unistuste hetked	juuni
Rootsi krimikuningriik	juuli
Looduse ajatud imed	sept.
Ideesahver	sept.
Iiri kirjandus	sept.
Kirjanduslikud perekonnad	okt.
Eestlaste lood	dets.
Eesti linnuriigis (lastele)	märts
Hea lasteraamat 2012, 2013	märts
Meie aabits (14.märts – emakeelepäev) lastele	märts
Nukitsa konkursi võitjad: Ilmar Tomusk ja Heiki Ernits	aprill

Isiklikud kontaktid on just suuresti abiks näituste korraldamisel.
Nagu varasematelgi aastatel sai lasta täita Lääne – Virumaa aasta tegu 2013 sedeleid.

Raamatukogu nimi	Näitused/virtuaalnäitus väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Tamsalu	39	18	206

4.6 Raamatukogu koolituskeskusena

Raamatukogu	Rühmakoolit.arv		Osalejate arv		Individaalkoolit. arv		Osalejate arv	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Tamsalu	1	1	25	21	1	8	3	6

Rühmakoolitusi viime valdavalt läbi lastele, kas siis kirjanduse tundmisest nagu oli see Tamsalu Gümnaasiumi 4 klassile või siis lasteaedade vanematele rühmadele raamatukogu tutvustamiseks, et neist saaksid tulevikus meie raamatukogu lugejad.

Individaalkoolitustel on valdav sihtgrupp vanemaealised. Vajatakse nõu isikutunnistuse kasutamisel, digiallkirjastamisel, sertifikaatide uuendamisel, internetipangas ja e-riigis toimetamiseks, facebookis ja skypis suhtlemiseks.

4.7 Raamatukoguteenuse turundus

Aasta algusest on olemas raamatukogul koduleht www.tamsaluraamatukogu.weebly.com, kust saab vajalikku infot, samuti on kohaliku omavalitsuse kodulehel lühike informatsioon olemas.

4.8 Bibliograafia ja infotöö

4.8.1 Andmebaaside loomine

Koduloo andmebaasi täiendatakse pidevalt valla ajalehest, omaloodud andmebaase ei ole.

4.8.2 Infopäringud oli kokku 152, kümmekond päringut rohkem kui 2013.aastal. Päringuid oli nii faktide kui teemade kohta, kuid vahel tuli keerulisemate päringute lahendamiseks võtta aega, sest kohe ei saanud vastata.

4.8.3 Trükised ja veebiväljaanded

Trükiseid ja veebiväljaandeid ei koostatud, publitseeritud ega osaletud ka koostamises.

Kokkuvõte

Aasta oli pingeline, sest raamatukogu kasutamist mõjutavad elanikkonna vähenemine, vananemine, pidev väljaränne ja tööränne.

Kui vaadata arve, siis väga suurt tagasiminekut lugejate arvus veel ei toimunud.

Raamatukogu on vajalik noortele kooskäimise kohaks, kuna noortekeskust Tamsalus ei ole. Täiskasvanud lugejatele on see harjumispärane koht raamatute laenutamiseks ja perioodika lugemiseks.

AIP – kasutasid ka sotsiaalselt ebastabiilsed inimesed, kellega oli vahel raske suhelda.

Raamatukogu roll on oluline kohalikus kultuurielus eelkõige just noorte lugejate kasvatamisel, seetõttu jätkub koostöö nii lasteaedade, kooli kui kultuurimajaga.

Eespool sai mainitud, et raamatukogu ruumidesse oleks vaja investeerida, kuid napib rahalisi võimalusi. Lasteosakonnale tahame anda värskeema ilme ja osta uued toolid.

1.jaanuaril 2015.a. algas muusika-aasta, mille raames toimuvad erinevad kontserdid, festivalid, konkursid, loengud, näitused jne.

Meie tutvustame jõudumööda oma lugejaile raamatuid muusikutest, heliloojatest, huvitavamatest sündmustest, kas siis näituste või väljapanekutega.

ERÜ ja Eduard Vilde muuseum kutsuvad kõiki raamatukoguhoidjaid osalema konkursil „Tabamata Vilde“, et panna klassikut uue pilguga vaatama.

Eesti Vabariigi siseminister ja Eesti Kirikute Nõukogu president pöördusid ühiselt Eestimaa kohalike omavalitsuste ja koguduste poole, et tähistada teema-aastat „Kaheksa sajandit Maarjamaad“. Ka nendest üritustest tahame oma lugejaid informeerida.

Raili Elmest
Ira Kasekamp

19.01.2015